

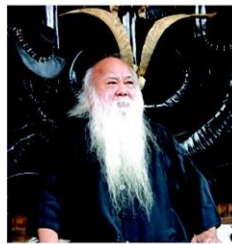
คนในวัฒนธรรม

๑ ชมวง พุกษาถิ่น

กรรมคน:

นักศิลปวัฒนธรรม

เหมือนเป็นประเพณีส่งท้ายปีของสื่อ คัดเรื่องราวเด่นๆ ของเหตุการณ์ในประเทศและทั่วโลก รวมทั้งบุคคลที่มีบทบาทสังคมในสาขานั้นๆ นำเสนอ ส่วน

“คนในวัฒนธรรม” ประมวลถ้อยคำประโยคของคนทำงานศิลปวัฒนธรรมในบ้านเรา ที่ตีพิมพ์สยามรัฐในรอบปี 2555 มานำเสนอ หลากทรรคนะมีทั้งมุมสะท้อนและเสนอแนะต่อภาครัฐที่มีบทบาททางด้านสังคมและวัฒนธรรมของไทย

“งานศิลปวัฒนธรรม ทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม นาฏกรรม ซึ่งเป็นหัวใจของคนไทยที่แท้จริง ที่ได้สร้างภาพกันมาตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหง ราชวงศ์ต้น กลาง ปลาย 416 ปีของอยุธยา จนถึงรัตนโกสินทร์ 250 ปี ซึ่งสิ่งที่ดำรงคงอยู่เป็นประจักษ์พยานกิจกรรมก็คือ การทำนุบำรุง สร้างงานศิลปะมาอย่างต่อเนื่องทุกยุคทุกสมัย ขณะที่หลายสิบปีมานี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้สร้างศิลปินแห่งชาติขึ้นมาอย่างน้อยสุดถึง 200 คน ไม่ว่าจะจิตรกร ประติมากร นาฏกร คีตกวี สถาปนกร ได้เป็นเหมือนกับรากแก้วของแผ่นดิน ปลูกความหวังไว้ในจิตวิญญาณ รอให้สิ่งเหล่านั้นจากเมล็ดพันธุ์กลายเป็นต้นไม้ร้อยอ้อม ฉันทก็ฉันทนั้น กรุงโรมไม่ได้สร้างในวันเดียว กรุงโรมต้องใช้เวลา 3 พันปี” **ถวัลย์ ดัชนี** ศิลปินแห่งชาติ ทัศนศิลป์ (16 ก.ย. 55)

“มวยไทยเป็นมรดกวัฒนธรรมของชาติ หลายคนคิดว่าจะสูญหาย แต่โดยส่วนตัวคิดว่าไม่สูญแน่ เพราะตอนนี้ทางราชการมองเห็นคุณค่าของมวยไทย ศิลปะแม่ไม้มวยไทยสามารถสร้างชื่อเสียงไปทั่วโลก และนักมวยต่างชาติกลัวอาวุธการใช้ศอกมากที่สุด ทั้งยอมรับเป็นการต่อสู้มือเปล่าที่ดีที่สุดในโลกอีกด้วย” **ยอดธง เสนาพันธ์** หรือ ยอดธง ศรีวรราชลักษณ์ ครูมวยไทย (17 ก.พ. 55)

“เราจะเห็นว่า ผู้เฒ่าและหนุ่มสาวในชุมชนมีส่วนร่วมการรักษาวัฒนธรรมของเขาอย่างมาก เพราะเขาเป็นเจ้าของวัฒนธรรมโดยตรง จากที่เราทำงานด้านวัฒนธรรมมา พบผู้เฒ่า ผู้อาวุโส และปราชญ์หลายพื้นที่ พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า เขาวยชนไม่ค่อยสนใจวัฒนธรรมประเพณี หรือแม้แต่ภาษาถิ่นของตนเองก็ไม่กล้าพูด เหล่านี้คือโจทย์ใหญ่ของปัญหา ซึ่งทางแก้หนึ่งคือ ให้เขาวยชนที่เป็นแกนนำในหมู่บ้านเข้ามีส่วนร่วมบทบาทด้วย จะทำให้การรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่นยั่งยืนได้” **ชูพนิจ เกษมณี** นักวิชาการอาวุโสด้านสังคมวัฒนธรรม (8 มิ.ย. 55)

“ปัจจุบันทวีปต่างๆ ของแต่ละประเทศมีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี 2558 จึงต้องหันมามองว่าจะเชื่อมโยงกับสังคมวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านอาเซียนได้อย่างไร และจะอย่างไรให้สังคมวัฒนธรรมไทยสามารถเข้มแข็งดำรงอยู่ได้ และเป็นสากลมากขึ้น ดังนั้น กระทรวงวัฒนธรรมควรมีบทบาท ทำงานเชิงรุก ไม่ใช่ตั้งรับเพียงอย่างเดียว จะทำให้เราเป็นสังคมอาเซียนเหมาะสมได้” **ดร.กล้า สมตระกูล** ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ ม.มหาสารคาม (7 ก.ย. 55)

“ทุกประเทศมีมิติทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ของตัวเองอยู่แล้ว ทั้งภาษา คติความเชื่อ รูปแบบของสังคมวัฒนธรรม ศิลปะการแสดง ฉะนั้น การที่ไทยจะเข้าร่วมประชาคมอาเซียนได้นั้น ต้องให้เกียรติวัฒนธรรมประเทศอื่นๆ เหมือนอย่างที

ประเทศอื่นๆ ต้องให้เกียรติวัฒนธรรมของ
ไทย และในเมื่อแต่ละประเทศให้เกียรติซึ่ง
กันและกันแล้ว ก็คิดว่า การยอมรับความแตก
ต่างทางวัฒนธรรมจะทำได้ง่ายขึ้น” **รศ.ดร.
ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์** คณบดีคณะศิลปกรรม
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ฯ (23 ก.ย. 55)

“ท่องเที่ยวไปยังอินเดีย เนปาล ลิบ
สอง บังนา บาห์ลี ลาว ไช่ฮงน พิลิปปินส์

พม่า บันทึกร่างกายของหญิงชาวเอเชียเหล่านี้ไว้ ซึ่งก็สื่อให้เห็นถึงเรื่องราวเสน่ห์
ลีลันของเครื่องนุ่งห่มที่คลุมสร้า่างอันงดงาม ชวนให้ค้นหาของหญิง ชาวเอเชียผู้

เรียบง่าย ดูสดใส กำลังเดินทางไปพร้อมๆ
กับการเข้ามาของยุคแห่งมินิสเกิร์ต บิกินี
กางเกงยีนส์รัดรูป และลุทที่ดูเหมือนๆ กัน
จนมองไม่เห็นอัตลักษณ์ของการแต่งกาย
ที่แท้จริงของชาวเอเชีย” **เท็ดดี สภา ปาล
เสถียร** นิตรรศการภาพถ่าย “อำลาโลรง”
Farewell To The Sarong (11 พ.ย. 55)

“ในศรีลังกามีการส่งเสริมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอย่างที่เราเรียกกันสามเหลี่ยม
วัฒนธรรม เพราะกรมโบราณคดีของเขามีความตั้งใจ มีการตั้งต้นใช้เวลาทดลอง
10 ปี จากนั้นเสนอรัฐบาลจึงมีนโยบายออกมาที่แน่นอน แต่ของบ้านเรา พอ
เปลี่ยนรัฐบาลก็เปลี่ยนนโยบาย เปลี่ยนระบบ เปลี่ยนผู้ทำงาน ทำให้เสียเวลา

หรือจบไปเลย ไม่เคยมีแผนแม่บทระยะยาวที่
แน่นอน ไม่มีการกระทำจริงนี้พูดกันตรงๆตั้งนั้น
อยากให้ชัดเจน ก็ขอเท่านั้น และที่รัฐบาลตั้ง
เป้ารายได้ 2 ล้านล้านบาทจากการท่องเที่ยว
ทำได้ แต่ต้องมี การรองรับความปลอดภัย
ความสะดวก ความสะอาดให้กับนักท่องเที่ยว
พอสมควร แต่ที่สำคัญ จะต้องไม่แสวงหาผล
ประโยชน์ จะใครก็แล้วแต่ ซึ่งตรงนี้ควบคุมได้
ยากที่สุด” **ดร.นันทนา ชุตินวงศ์** นักวิชาการ
อาวุโสด้านประวัติศาสตร์ศิลปะและโบราณคดี งานสัมพันธ์-
พิพิธภัณฑ์-และการท่องเที่ยวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ม.ศิลปากร (15 ธ.ค. 55)

“ประโยชน์ของวัฒนธรรม นอกจากทางด้านสังคม การศึกษา ความรู้ ความภูมิใจแล้ว ยังมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจที่เห็นชัดเจน เรามีแหล่งทรัพยากรมรดกทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี หรืออยู่ในรูปของสถาปัตยกรรม หรืออยู่ในรูปของย่านเมืองเก่า หมู่บ้านที่มีความโดดเด่นที่ดีในบางเรื่อง โดยบอกเล่าผ่านสื่อ ก็จะมีคนมาท่องเที่ยว มาศึกษาดูงาน เหล่านี้เป็นคุณค่าของหมู่บ้านหรือชุมชนสามารถนำไปสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจทางวัฒนธรรมได้” **ดร.พิสิฐ เจริญวงศ์** กรรมการวิชาการราชบัณฑิตยสถาน และการจัดการวัฒนธรรม ในเศรษฐศาสตร์วัฒนธรรมงานสัมมนา “โบราณสถาน-พิพิธภัณฑ์ฯ” ม.ศิลปากร (15 ธ.ค. 55)

